

CATALUNYA SOCIAL

Òrgan d'ACCIÓ POPULAR

Any XI. Núm. 552

Un any, 12 ptes. — Núm. solt, 25 cts.

27 de febrer 1932

Redacció: Portaferrissa, 13 bis
Telèfon 21160 - BARCELONA

PUBLICACIÓ
SETMANAL

Administració: Duran i Bas, 11
Telèfon 17605 - BARCELONA

Posicions ben definides

No som pas aficionats a definir ni a qualificar conductes. Partim del principi de què poques posicions hi ha que facin tant mal a la religió com les dels exclusivismes intemperants i les dels qui pretenen escalar el lloc reservat a l'autoritat i a la jerarquia. Per tant, ni anem a definir ni a prejudicar actituds respecte dels partits polítics i dels agrupaments socials.

Però gens serà permès dir, només com observació general, que, donada la lluita religiosa que s'ha plantejat — sense culpa nostra — a Espanya, cal que tots els partits polítics i tots els agrupaments socials adoptin una actitud ben definida i prenguin una posició ben clara respecte d'aquesta lluita?

Quan de certs camps polítics, com el d'Acció Catalana, es plantejaren problemes com el de separació de l'Església i l'Estat, nosaltres creguérem equivocats dit plantejament, ja que sabíem bé que per als alts interessos espirituals del país i donades les circumstàncies del moment, era preferible conservar el statu quo, encara que no respongués precisament al nostre ideal en la matèria.

Per tant, no som pas els catòlics qui hem plantejat problema de cap mena; són els enemics del nom cristià els qui han portat l'enrenou actual i els qui han convertit els deu primers mesos del nou règim en deu mesos de persecució contra l'Església. Estem, per tant i sense culpa nostra, en ple estat persecutori. Ens trobem amb atacs fomedables, no solament contra l'Església en ella mateixa, sinó contra totes les bases de la civilització cristiana: família, dret d'associació per a fins religiosos, llibertat d'ensenyança, etc. I en un moment semblant en què es troben en entredit els interessos religiosos ¿hi pot haver un partit polític, un agrupament social, que deixi de banda i prengui com una qüestió secundària aquells interessos i no defineixi clarament la seva posició respecte d'ells?

Es massa gran el sediment cristià de la nostra ci-

vilització perquè els atacs contra ell puguin restar com qüestions de menys importància. Està massa arrelat en la consciència del país el sentiment religiós perquè hi pugui haver un sol partit polític que el deixi de banda quan és brutalment atacat com en el moment d'ara.

Els grans partits catòlics del món, de vegades no són pas partits confessionals, precisament; però són partits que actuen en països on el respecte als sentiments i a les institucions catòliques hi és ben fonamentat; i són partits que, quan es tracta dels interessos religiosos, els posen en primer terme del programa d'actuació.

Nosaltres hem dit i repetit, precisament, que gran part del decandiment catòlic dins la vida política d'Espanya deriva de la manca de posicions concretes i ben clares dels catòlics. I davant les lluites polítiques que s'acosten, tots els catòlics no ens podem contentar amb tot allò que no siguin termes clars, posicions definides i afirmacions categòriques, sense eufemismes de cap mena.

I si aquestes posicions clares han d'ésser preses pels partits que vulguin els vots dels catòlics, així mateix cal evitar l'extrem contrari, o sigui el d'involucrar amb la defensa dels interessos religiosos altres interessos molt importants, però que no són essencials als primers. Les circumstàncies són prou delicades perquè cap partit pretengui aprofitar-se dels vots dels catòlics per a quelcom menys que la defensa clara dels principis religiosos dins la societat ni per a quelcom més que la dita defensa. Tant una cosa com l'altra serien un tort a la defensa religiosa i als alts interessos del catolicisme.

Per tant, posicions ben definides i ben clares són les que necessitem en aquest moment els catòlics. I així les esperem del bon sentit dels dirigents dels partits en aquesta hora crítica per allò que estimem per damunt de tot altre interès social o polític.

Quaresmals

PER JAUME RAVENTÓS

III

MANEU, SENYOR!

El *Turc* és el meu perdiguer. A la nit, quan vaig a dormir a la meua cambra, obro la finestra que dóna al pati, i a la claror de la lluna veig el *Turc* a sota mateix que em mira grinyolant i remenant la cua. Si la tanco es queda ajegut allí mateix. Si, perquè no puc dormir, em regiro al llit fent poca o molta fressa, la bestiola arqueja les orelles caigudes fent atenció a tota remor. De bon matí salto del llit i baixo l'escala i surto fins el portal i allí me'l trobo que em dóna el bon dia a la seva manera. A l'hora d'esmorzar menja el que li dono i queda agraït. I quan prenc l'escopeta i la canana i el sarró i el *Turc* comprèn que ha arribat l'hora de la fatiga salta i brinca més content que mai, com si hagués arribat l'hora de les seves delícies. Pujo pels serrals, baixo a la plana, m'enfonso en els torrents, salto els barrancs, i ell sempre al davant busca el rastre de les perdius i me'l senyala i para el cap de caça i l'alça per a mi. Quan sona el tret perd l'equanimitat i s'esvalota i corre en totes direccions fins que troba la perdiu caiguda, i llavors l'aplega i sense masegar-la me la porta a la mà, esperant que l'amanyagui. Bé! Ja hem trescat prou, el sol escalfa d'allò més i m'ajec a l'ombra d'una figuera: el *Turc* també s'ajeu allí als meus peus treient un pam de llengua; disposat, però, a tornar-se a aixecar quan jo li faci senyal.

— Ets ben fidel i treballador, pobre *Turc*! — li dic jo.

I ell em respon, vaja si em respon!:

— Faig el meu deure.

— T'has cansat molt?

— Si vós, mon amo, també us canseu, jo no sabria pas jeure.

— I no et fatigues pas pel teu profit, sinó pel meu gust.

— Amb un os i un tros de pa en tinc prou.

— I la glòria de la cacera és per mi.

— Em dono per pagat si m'amanyagueu una mica.

— I et trobes feliç?

— No sé què vol dir aquesta paraula.

— Ésser feliç vol dir desitjar molt i tenir tot el que es desitja.

— Això és cosa que no deu ésser feta per a mi. Prou desitjo coses que si les atrapo alguna vegada tinc algun disgust. Què diríeu vós, mon amo, si ara em menjava la perdiu que jeu allí damunt el sarró?

— *Turc*! Quiet! No fem bromes! Escolta encara una cosa: Què en penses d'una altra vida després de la mort on trobessis la felicitat que aquí et manca?

La bèstia no en degué entendre res d'aquesta pregunta meua, i es va entretenir a caçar al vol una mosca que li passava prop del nas. I ja no em va dir res més.

Ara diré, i apliqui's això a totes i cada un d'aquestes quaresmals, que si el lector posa en dubte la veracitat d'aquestes converses meves amb les bèsties, amb les plantes i amb les coses, jo li recomano que ho provi i es trobarà que fins les pedres parlen si un hom amb fe i bona voluntat les vol fer parlar: i això o una cosa per l'estil, fins ho diu l'Evangeli.

Ja refet del cansament, el *Turc* es va alçar i s'entretenia per aquells voltants a empaitar les cogulades, deixant-me tot sol amb els meus pensaments.

Jo també tinc un amo a qui haig de servir i per qui he de treballar. Ell m'ha donat una llei que he de complir. Podrà dir de mi que sóc fidel i treballador i que observo el meu deure? El meu amo ha estat amb mi benigne i amorós i m'ha pres per fill. Ha pres la mida de la meua força i no em demana cap fatiga de l'altre món, però vol que jo el serveixi amb amor, amb un amor que, per altra banda, Ell s'ha ben guanyat. A l'hora de la feina he de treballar i suar una mica, no pas massa. A l'hora del descans em deixa jeure al costat seu. I ni en el treball ni en el descans mai no aparta de mi el seu esguard amorós. Si un ca és fidel a l'amo, com no ho ha d'ésser un home racional amb l'amo que l'ha adoptat per fill?

La feina que l'amo, dic el pare, em demana ell la va començar i en va fer la part més fatigosa. Va voler ésser home com jo mateix, va ésser perseguit, va suar i treballar com un obrer, va córrer món com un apòstol i va triomfar en la creu. Jo bé he de seguir un camí que Ell ja té aplanat, i de continuar una obra que Ell ha plantejat i començat. No s'hi val a fer com aquells cans ganduls i infidels que van darrera l'amo guaitant amb ulls tristos i caminant a poc a poc, allargant de mica en mica la distància, fins que en qualsevol revolt del camí el perden expressament de vista i reculen i se'n tornen al jaç que havien deixat amb mal humor. Malaguanyat pa que mengen! Molt millor se'l guanya aquell que s'avança a l'amo i de tant en tant gira el cap endarrera per rebre ordres i no desviar-se, i si per desgràcia s'aparta del camí i el perd corre de l'un viarany a l'altre cercant el rastre de les petjades i no para en el seu desfici fins que troba el que busca, per donar-li tota mena de senyals d'adhesió i de fidelitat.

I ara ve el millor; i això és una meravellosa i providencial coincidència. Els éssers que no són animats no són susceptibles de cap mena de felicitat. Observen les lleis matemàtiques que els ha imposat el Creador i no tenen capacitat de rebre'n cap premi. Els animals bé podrien arribar a una felicitat adequada a la seva naturalesa, però, en complir a la terra llur fi, ningú no s'ha preocupat de fer-lo compatible amb llur gust. La seva llei és així. El gos serveix l'amo i fins a cert punt és estimat de l'amo que li lleva la vida quan ja no li pot ésser útil. L'ovella va darrera el seu pastor que l'amanyaga i l'engreixa per dur-la en el seu dia a l'escorxador. Déu amb mi no es comporta així. M'ha creat certament per a Ell i per a la seva glòria; aquesta, però la Providència paternal l'ha fet compatible amb la meua felicitat. De manera que donar glòria a Déu i fer la pròpia felicitat són coses coincidents, són línies sobreposades.

Déu, Senyor i Pare meu! Ja no tinc cap excusa. No solament estic en les vostres mans per raó de la vostra sobirania, sinó que també sóc presoner de la vostra misericòrdia. I tan bé m'hi trobo entre mig de tan dolces reixes que no vull per cap altra cosa la meua llibertat, sinó per demostrar-vos tots els dies de la meua vida una adhesió incondicional i una fidelitat de fill agraït i enamorat. Maneu!

La "Internacional de treballadors de l'ensenyança"

PER R. RUCABADO

La susceptibilitat d'un poder civil que no pot admetre una Companyia religiosa d'homes pacífics i professors que prediquen la pau i que no tenen armes i ensenyen doctrines de pau irradiant la influència de temperaments benignes, homes que han après a éssers màrtirs de la pau com els sants, poder civil que els rebutja precisament pel vot específic d'obediència a un sobirà pacífic i desarmat que exerceix sobre tots els homes el magisteri típic de la pau, sembla que s'hauria d'alarmar molt més per la introducció a Espanya d'una associació internacional de mestres primaris que té per finalitat la lluita de classes, la revolució social i la guerra expressa "contra l'imperialisme", doctrina aquesta que podria ésser àdhuc simpàtica si no resultés la cobertora d'uns procediments de lluita tant o més odiosos i d'unes ambicions tant o més desmesurades i antinaturals que les de l'imperialisme, doctrina que en boca dels interessats és predicada no pas en nom de la pau i concòrdia fraternal i cristiana, sinó en nom de la revolució social. Aquesta bandera d'actuació dita "antiimperialista" no és més que un programa confusionista revolucionari que involucra en un mateix odi no sols el desig injust i orgullós de domini d'unes nacions sobre les altres, sinó també el mateix patriotisme que és lícit i sant dintre dels justos termes humans i religiosos. Aquesta associació internacional de mestres tendeix a realitzar els seus revolucionaris propòsits unint-se amb els sindicats obrers per a la lluita activa, no sols de caràcter social, sinó també polític com acabem d'indicar, perquè l'acció antiimperialista és tan matèria política com l'imperialisme, i la solidaritat dels mestres amb els obrers revolucionaris és d'acció, és a dir, tendint a la solidaritat recíproca en les vagues, a cada moment parlant de vaga, vaga de mestres, vaga escolar, que tractant-se d'escoles primàries té una gravetat molt més seriosa que la vaga estudiantil. Usant sempre un llenguatge radical i agressiu, propaga obertament el comunisme marxista més extremat, i actua en apolo-gista fervent de la Rússia actual, escolta, dona càtedra i representació als mestres bolxevics, i obertament es proposa implantar a Europa i Amèrica la pedagogia soviètica, que pren com a model tècnic i ideològic, galejant de la mateixa filosofia materialista i de les finalitats subvertidores de la civilització europea que imperen sota l'autarquia roja de Stalin.

Sembla que una Internacional de mestres amb aquestes idees i propòsits que tan de dret i amb paraules ben clares amenacen la pau i la política interior, exercint bo i combatent l'"imperialisme", l'imperialisme intel·lectual i polític a què per damunt de les fronteres aspira un país revolucionari i temible, hauria de donar motiu més que suficient per a impedir-li l'activitat, llevar-li la personalitat, dissoldre-la, i jo no dic confiscar-li els béns, en sentit de gratuïtament apoderar-se'n, sinó de retornar-los al seu origen, donant a Rússia ço que és de Rússia, on prou manca menjar per a la gent obrera esclavitzada a la qual

explota i exprem l'Amo únic, per a exportar després els cabals de propaganda destinats a encomanar als obrers d'altres països la mateixa trista sort, delicat obsequi de l'or soviètic. Sembla, ara, que un Estat tan susceptible i gelós hauria de barrar el pas a una associació que s'infiltra en terreny tan delicat i tan compromès com és el mateix personal docent nacional de primera ensenyança, posant-lo sota l'obediència de Moscou, perquè prou conflictes té l'Estat per resoldre i sols li manca que els seus propis mestres facin aliança amb els sindicats obrers, facin vaga conjuntament amb ells, ensenyin i obliguin a fer vagues als infants de les escoles, als deixebles de les escoles laiques nacionals, i eduquin en teories subversives i revolucionàries no els nois dels col·legis privats, on concorren els que volen, sinó els de l'escola primària oficial. Sembla que l'obeir al negre i terrible poder soviètic hauria d'ésser mot més perillós per la seguretat de l'Estat que l'obeir al Papa de blanca sotana i blanca bandera. Sembla que el Romà Pontífex, hauria d'inspirar menys temença, que no aquell atracador i terrorista professional Josep Djugachvili *alias* Stalin (1), el Tsar roig, a qui obeeixen — per força! — cent seixanta milions d'homes aixafats sota un poder material que comprèn des dels fusells i revòlvers de la *Guepehu* fins a les bombes, pistoles i benzina dels delegats dels "Blocs obrers i camperols" escampats per tota Europa, i especialment per Espanya. Però no és així. Sabem que ha estat dissolta la Companyia de Jesús, i de fet exiliats la major part d'aquells grans infatigables *treballadors* de la bona *ensenyança* que fa *quatre centúries* treballen i ensenyen la pau i el bé. I sabem que la Internacional d'aquests altres "treballadors" que pensen en la vaga revolucionària del seu ofici d'ensenyar, i que volen escampar i propagar la revolució més negra i més roja que la humanitat coneix, i predicar-la als infants!, tenen un camarada situat en el seient decisiu de l'esfera pedagògica oficial espanyola, el company Rodolf Llopis, Secretari de la Secció Espanyola de la "Internacional de Treballadors de l'Ensenyança", directiu de l'*Asociación General de Maestros* (socialista), afiliada a la *Casa del Pueblo*, Piamonte, 2, Madrid, i actual Director General de Primera Ensenyança, al Ministeri d'Instrucció Pública de la República Espanyola.

Altres vegades hem parlat, i també la setmana darrera, del congrés que la Internacional aquesta va tenir l'any 1928, el volum del qual s'ha publicat amb el títol *Jornadas Pedagógicas de Leipzig*, instructiu recull de textos vermells i ultra vermells influenciats tots ells pel forn de Rússia (del sistema escolar de la qual tan encantat es mostrava el futur Director General de Primera Ensenyança d'Espanya, p. 162); i en el qual és facilíssim d'espigolar una antologia tan convincent com la que ja reportàrem altre dia i que

(1) Alexis Marcoff. *Stalin. El hombre de acero de la Rusia soviética*. Ediciones Iberia. Barcelona, 1932.

creiem necessari recordar, perquè convé tenir viva la memòria. L'esperit d'aquella Internacional, un dels objectius de la qual és la "lucha contra la dominación del clericalismo en la escuela" (copio literalment de l'edició espanyola) inspira a Vernochet "Para nosotros no hay "Derechos del Niño" ni existe "el Niño" en abstracto. Para nosotros sólo existe el niño del proletariado y de las clases oprimidas, niño que no tendrá más derechos que aquellos que le conquiste la fuerza"; a Pistrak, de la Unió Soviètica, "Una de las cuestiones más importantes es la lucha contra la religión en la escuela"; a Chulguin, pedagog de la mateixa U. R. S. S. "En la escuela se ha suprimido toda la disciplina superflua. No se enseña griego ni latín... Por eso la escuela está impregnada de marxismo y de darwinismo"; a Ernst Hierl, alemany, "La aïeja máxima religiosa "ama al prójimo como a ti mismo", debe considerarse desde este punto de vista, como cosa religiosa, es decir, IRREALIZABLE", i "La religión es un tumor maligno... y para curar a los que están atacados del mal religioso, nuestro trabajo comprende... TODA, TODA la pedagogía." (Subratllat i duplicat a l'original.) Per a substituir el manament cristià: "estima el pròxim com a tu mateix", es proclama allí ço que en diuen *imperatiu pedagògic*: "Tú debes tratar científicamente a tu prójimo y a ti mismo", fraternal consell que aplicat a la lluita de classes que predica la I. T. E. (nom abreujat d'aquesta Internacional) equival a fomentar contra el pròxim la lluita científica, tota vegada que l'amor al pròxim s'ha declarat *irrealitzable*...

Una documentació més recent d'aquesta Internacional privilegiada que ha merescut l'honor de fornir a Espanya el Director General de Primera Ensenyança, ens fa esfereir perquè és més fresca la tinta i perquè d'ella és la victòria. Són els números de la revista "La Internacional de la Enseñanza", butlletí de la I. T. E. que es publica en cinc idiomes a París, i els que he vist (gener a agost 1930) pertanyen a l'edició espanyola. Jo voldria encomanar a tothom la meua profunda opinió que no és ja hora d'enfrontar-nos contra l'escola simplement laica i neutral, perquè ja l'enemic no s'acontenta d'aquella seva trinxera vuitcentista. Ja no és hora d'emprar contra l'escola que s'organitza, com a argument principal, que l'escola neutra mutila l'home. L'escola que s'acosta, la que ja funciona, ja fa més que mutilar, emmetzina mortalment. No s'inhibeix de la religió, l'agredeix. No s'acontenta amb l'agnosticisme, nega i destrueix.

Per això tenim tot el dret a malfiar-nos de la neutralitat del camarada de la I. T. E. i Director General de Primera Ensenyança, inscrita en aquelles normes felines: "Que no se pueden herir los sentimientos religiosos de nadie" "La escuela ha de respetar la conciencia del niño" "La escuela no puede ser dogmática, ni puede ser sectaria", inscrita especialment en aquella fórmula "Toda propaganda política, social, filosófica y religiosa queda terminantemente prohibida en la escuela", fórmula que ens intranquilitza, car sabem que els companys d'Internacional, del senyor Director General, impulsen, infiltren el seu organisme per dins de les escoles de totes les nacions, precisament per a fer propaganda política (antiimperialisme, antinacionalisme) filosòfica (materialisme marxista) social (revolució comunista) i religiosa (ateisme actiu).

I tenim dret a malfiar-nos especialment de l'opti-

misme del Director General quan declara que "La escuela es de todos y aspira a ser para todos", perquè l'escola de la I. T. E., com la Constitució de Rússia, no és per a tots. No és la seva divisa la clàssica trilogia francesa: llibertat, igualtat i fraternitat, com no és democràtic el dret fonamental de la República dels Soviets, sinó *de classe*. El volum del Congrés de Leipzig duu en lletra grossa aquest títol "Pedagogia proletaria", i aquest programa vol dir que ni l'Estat ni l'Escola són de tots, sinó dels "proletaris" o sigui teòricament dels obrers, pràcticament dels comunistes. Per aquests la plenitud dels drets polítics i pedagògics, per els altres la desqualificació social en tots els ordres, inclosa l'escola. Cap garantia de què l'escola pugui ésser de tots i per a tots no ens donaran els adherents a la I. T. E. declarant-hi obertament la guerra social, la conseqüència pràctica de la qual serà fer la vida impossible dins i fora de l'escola als qui no siguin o no vulguin ésser revolucionaris com els mestres.

És coneguda la història d'aquell envejós que es resignà a què li treguessin un ull, per tal que treguessin els dos ulls del seu enemic. L'Estat sectari encara perfila més la seva rancúnia, i es deixa treure tots dos ulls per tal de llevar-ne un de sol a l'Església. En matèria de pedagogia, l'Estat dit democràtic expulsant els mestres religiosos i encoratjant els mestres comunistes prepara i precipita la seva pròpia destrucció. L'Estat sectari aprofitarà els mestres bolxevics contra els confessionals, però aquells l'ensorraran, el combatran fins a l'anihilament, consumant per la via indirecta dels seus pedagogs oficials l'Estat el seu suïcidi.

No solament ficaran aquests mestres internacionalistes a l'Escola la irreligió, sinó també la política, la guerra social i el procediment de lluita que més compromet i que més pot témer l'Estat: la vaga. En primer lloc ataquen l'escola laica (articles de Pistrak i d'I. Boyer al número 1, any 4 de l'esmentat butlletí gener-febrer 1930). Combaten a Fernand Buisson l'apòstol laicista de França, autor d'un llibre "La Fe Laica", i el denigren per això, perquè és una fe! "Nunca combatiremos demasiado este punto de vista idealista y deísta, completamente erróneo." L'escola laica és encara una "escola idíllica", admet una moral, i és una portella oberta a infiltracions religioses. És encara compatible amb cert idealisme, i això la "I. T. E." fanàtica materialista no ho pot absoldre. "Una religión no es solamente nefasta por lo que es clerical..., sino más todavía, porque es una religión. Es decir, una peligrosa creencia en lo sobrenatural que contribuye a mantener la desigualdad social, etc." Per això Lenin havia dit que l'escola neutra és impossible, és una mentida, i per això Boyer indica "que hi ha una sola defensa laica veritable: l'acció revolucionària proletària".

En aquest camí Pistrak diu que "la única solución es que la lluita social substitueixi les reformes pedagògiques", i un redactor anònim invita l'institutor (el mestre d'Estat) a la lluita social i política ("anti-imperialista") lluita violenta i armada (cal advertir que l'acció pacifista d'aquesta Internacional ha d'ésser armada, com els soviets) "Invitamos al Institutor", diu un epígraf, per a combatre la guerra, però amb bèl·lics procediments. "Y no puede derribarse al capitalismo sin recurrir a la violencia armada, pues él no capitulará sin resistencia." "Es por esto que nosotros no estamos contra las guerras en

general, sino contra las guerras imperialistas. Nosotros sostenemos la guerra del proletariado contra la burguesía."

Les generacions formades per aquests bel·licosos educadors, jo no sé pas si són les que a l'Estat més li convenen. Jo no sé pas si els homes que avui governen pensaran algun dia en el fons de les seves consciències, que per part dels deixebles dels jesuïtes no havien de témer ço que serà el pa de cada dia si prospera l'exaltada pedagogia dels membres de la "I. T. E.". D'aquesta "pedagogia proletària" que confon, que identifica la vida i finalitat escolar amb la guerra social, amb la lluita de classes, el portantveu internacional en publica suggestives il·lustracions, de molt bon meditar als governants. Fotografies de vagues escolars (no d'estudiants, sinó de nois d'escola primària, criatures de cinc a deu i dotze anys) manifestacions pels carrers, de petits vaguistes, amb cartells, en poblacions d'Europa (que no son Rússia

on les vagues no estan permeses), poblacions treballades pels mestres internacionalistes. Referències d'uns conflictes d'ordre públic a les escoles primàries de les ciutats de New York i de Chicago; allí, més de 2.000 nois van fer vaga i organitzar una manifestació en la qual degué intervenir la policia, que tingué d'empresonar 55 nois, i això mateix succeí a Neu Kölln (Berlín), on la policia s'hagué de batre contra els nois manifestants per a obligar-los a entrar a les escoles...

I ens informa també la revista, que s'ha tingut a Moscó (agost de 1929) l'assemblea d'una Internacional de nois revolucionaris, els *pioneers* comunistes. "*Vencieron las barreras levantadas por la policía burguesa, vinieron estos delegados de los niños revolucionarios, de Inglaterra, de China, de América, de Alemania, del Congo, de Suecia, etc.*"...

Expansions delicioses, progressos admirables, bellíssims horitzons de la pedagogia internacionalista!

Qüestions candents

El primer poder de l'estat

El primer poder de l'Estat, avul en dia, és la premsa. Abans es considerava com el quart poder: legislatiu, executiu, judicial, i premsa.

Aquesta preeminència l'ha conquerit la premsa per diversos mitjans, principalment per l'ús i l'abús de la llibertat, que l'ha feta mestressa de l'honra i del crèdit d'homes i empreses.

Un altre dels mitjans que ha dut la premsa a les més altes esferes del poder és el fer i enlairar homes, alçar i enfonsar negocis, discernir competències, inflar talents, inventar històries, fabricar reputacions. El "dir de la gent", les xerrameques de cafè, les murmuracions casolanes, l'aura popular, la lloança dels prudents i els propis fets honorables, que abans eren tan poderosos per a fer homes i crear personatges, són molt poca cosa per aquest fi en comparació del poder de la premsa. No cal pas perdre el temps a demostrar-ho.

Es pot ben dir que el que no consta en la premsa, no està en el món. No té vida de relació, vida d'eficàcia. Socialment, no viu.

¿Qui, realment, ha portat el sectarisme a la República, sinó la mala premsa?

¿Qui ha descristianitzat i corromput el poble sinó ella?

¿Qui fa possible a Espanya l'existència i vigència d'un govern i d'unes lleis semblants a Rússia?

El poder quasi omnímode de la premsa planteja, a cada moment, als homes d'Estat, problemes de primer ordre.

Per de prompte, no es pot governar de cap manera sense comptar amb la premsa. La censura i l'arbitrarietat de què es valen els governants desaprensus per abatre aquest poder, no fan sinó comprovar-lo i confessar-lo públicament.

Ara mateix, ¿quin prestigi i quina força no dona el govern a "El Debate", suspenent *sine die* el gran rotatiu catòlic!

De la força d'aquest poder primer de l'Estat creiem que tothom n'està ben convençut, i si hom ho recorda és per cridar l'atenció sobre la seva constant i abasse-

gadora creixença i convèncer a qui ho dubti de què sobre els poders naturals, socials i polítics, que s'imposen normalment (a voltes despòticament els darrers), ha sobrevingut un altre poder, el de la premsa que, sense unitat d'acció, sense responsabilitat, sense codis i sense control, mana i governa tots els estaments socials i fa impossible, si vol, la vida de tot altre poder i la mateixa vida de la societat en què opera.

Un dia o altre els poders naturals, socials i polítics, hauran de donar la batalla a dit poder si no volen sucumbir a les seves mans. Un dia o altre s'haurà de reduir aquest poder al seus límits professionals.

Però, mentrestant, ell domina tirànicament com a primer poder de l'Estat, encara que dissimulant-ho tot el possible...

¿Què aconsella la prudència i el bon sentit, als catòlics, davant aquest fenomen social, tan gravíssim com indeclinable?

En el sí d'aques immens poder de la premsa hi ha tendències diverses i fins i tot contradictòries, però, ben garbellades totes, resulten dues directrius úniques, oposades *per diametrum*: la catòlica i l'anticatòlica.

El deure dels catòlics, doncs, davant d'aital fenomen, no pot ésser més clar i categòric.

Els sectaris volen apoderar-se de la joventut. Si ells foragiten el Crist de les escoles, procurarem que la nostra llar es converteixi en un santuari. Els fills no són de l'Estat, sinó dels pares, i per tant, si són tancades les portes de les escoles religioses, hem de fer un gran esforç per aconseguir que els joves tinguin una formació sòlidament cristiana. Ningú no pot oposar-se que els nostres infants coneguin el camí que mena a Déu.

Catòlics! no us deixeu arrabassar els fills. Els mestres laics no poden ésser llurs educadors, perquè els orbes no tenen condicions per a convertir-se en orientadors.

La renovació de les nostres entitats

PER J. CIVERA i SORMANI

En aquests moments de lluita, és quan ens adonem de les deficiències de la nostra organització. En aquells temps que els sectaris no podien esgrimir contra nosaltres les seves armes de combat, damunt les nostres entitats planava una gran placidesa. Contemplant la passivitat dels homes dirigents, qualsevol hauria cregut que en el camp social no hi havia cap problema per a resoldre. Si admetieu la possibilitat que en caure el règim, que hom veia trontollar, cauria també l'hegemonia catòlica, us titllaven de derrotista. La nostra gent cantava himnes encoratjadors i optimistes, i després d'haver-los cantat restava tranquil·la, com si ja no existissin els perills que ens amenaçaven. ¿Què pot passar, us deien, si nosaltres tenim la força? I si cau aquesta força? Impossibile! Els revolucionaris constitueixen una petita minoria. La gran majoria dels ciutadans són al nostre costat. ¿Què diuen ara aquells senyors simplistes que consideraven impossible que triomfessin els adversaris del catolicisme? Oh! si poguéssim recuperar el temps perdut! Mai no és tard per a començar una actuació assenyada, d'acord amb les realitats del moment, però cal reconèixer que hem perdut el temps.

Les nostres entitats, parlem en general, no estan a l'altura de les circumstàncies. Especialment les de Barcelona, són molt deficients. A les nostres viles, trobem un nucli de joves selectes que orienten i donen vida a les entitats catòliques. Recorren la nostra terra ens trobem amb joves molt cultes que segueixen àvidament el nostre moviment social, polític i literari. Coneixen fins les petites anècdotes ciutadanes. Aquest fet, té, naturalment, una explicació. A Barcelona, existeixen diverses institucions i, generalment, els qui formen part de les entitats de barriada, no són els catòlics més cultes. A les viles la vida és més limitada, i els esperits selectes poden unir-se i compenetrar-se.

Les nostres entitats de barriada, diguem-ho sense eufemismes, no són el que haurien d'ésser. Algunes entitats que tenen un historial gloriós, saben mantenir-se en un nivell discret; però en la gran majoria s'hi fa molt poca tasca cultural. Aquesta és la causa de l'allunyament de molts joves que voldrien actuar dins d'un ambient més selecte.

Reconeixem l'esforç que fan els elements dirigents de les entitats catòliques de barriada per aconseguir elevar el nivell intel·lectual de la majoria de llurs components. La culpa no és d'ells, sinó dels qui creuen que una entitat catòlica ja compleix la seva missió adquirint unes taules de cafè i un billar.

En algunes entitats és difícil donar-hi una conferència. Per aconseguir donar-la, cal organitzar un espectacle. Abans que el conferenciant dirigeixi la paraula al públic, s'ha de representar una d'aquestes comèdies tristes i insubstancials del repertori del teatre catòlic o bé projectar una pel·lícula. Un cop el públic s'ha divertit, apareix el conferenciant a l'escenari; i la gent el contempla encuriosida com si de sobte aparegués davant el seus ulls avesats a l'espectacle, un prestidigitador o un ventríloc. El pobre conferenciant ha de parlar a un públic indiferent que no l'escolta, i que està esperant neguitós que s'acabi la conferència per a seguir altra vegada divertint-se

amb la representació de les obres o amb la projecció de les pel·lícules que figuren en el programa.

Si durant l'any s'organitzessin conferències culturals, el públic s'acostumaria a escoltar respectuosament els conferenciant; però ¿com volem que els escoltin, si únicament criden els conferenciant en temps de quaresma, perquè entretinguin l'auditori? El conferenciant ha de suplir els actors que no poden divertir el públic durant la Quaresma.

Cal obrir de bat a bat les finestres de les nostres entitats perquè penetrin dintre d'elles aires de renovació. Si els nostres adversaris ens ataquen amb màusers, és impossible que els poguem vèncer si nosaltres ens defensem amb espingardes. Deixem estar els temps passats. En compte de discutir el que calia haver fet, pensem ara en les coses que cal fer. Si no ens modernitzem, serem vençuts. No digueu mai: no podem fer tal cosa, perquè no plaurà al nostre públic. Tenim el deure d'eleva el seu nivell intel·lectual. No són els homes selectes els qui han de davallar a la planura on es troba el vulgus, sinó que es la gent vulgar la qui ha d'ascendir a les altures.

S'haurien d'organitzar concerts selectes, lectures de poesies, conferències de divulgació artística i literària, i sobre tot donar una gran importància a les de caràcter apologetic. Dissortadament la nostra gent no té una formació sòlidament religiosa. Hem d'ésser catòlics per convicció. Mai no hem d'iniciar discussions ni polèmiques perilloses, perquè moltes vegades no triomfen els qui defensen la veritat, sinó els més astuts i els més hàbils; però si ens fan una objecció hem de saber refutar-la.

Si alguns socis vulgars s'oposen a la vostra obra educadora, no els enyoreu si us abandonen. És preferible disposar d'un petit nucli selecte, que no pas d'una gran multitud que no sap on va i que únicament cerca divertiments i platxeris.

No és pas el nostre propòsit bandejar de les nostres entitats la gent humil i senzilla. Cometríem una gran injustícia si no volguéssim els homes humils. Ens hem de sentir germans de tots els homes, per petits que sien. No desitgem tampoc que les entitats catòliques es converteixin en ateneus, i cada soci sigui un acadèmic. No; demanem únicament que es faci cultura i que hom doni al poble un refinament espiritual que en general no té.

Voldríem que en aquests moments tothom es donés compte que cada u de nosaltres dins del respectiu camp d'acció, hem contret una gran responsabilitat. Som soldats de Crist. En aquests moments la deserció del camp de batalla, seria una covardia imperdonable. Hem de lluitar. Tots tenim el deure de defensar la civilització cristiana. Si ens trobem, doncs, davant un enemic poderós, per instint de conservació ens hem d'unir.

Caldria que els catòlics aplegats sota les banderes de les nostres organitzacions, cloguessin la cortina dels teatres, i arreconessin els jocs de cartes i les taules de billar i de cafè. ¿No sentiú vibrar en els aires els clarins? Abandoneu la blanor del jaç, i disposeu-vos a lluitar per la causa de Crist. Sectaris, no us esvereu. La nostra arma no és l'espasa occidra, sinó la Creu, que és símbol de pau i d'amor.

Un exemple per als nostres anticlericals

PER LLUÍS G. FÀBREGA i AMAT

Espanya, que podria ser un país privilegiat, ha sofert sempre la desgràcia dels seus mal governants. Això explica que els avantatges naturals amb què Déu l'ha distingit, de res no li hagin servit, car els seus habitants han permès que manessin homes com els que han dirigit els seus destins. No cal ara fer-ne una crítica general, però ens referirem als últims mesos de la nostra república.

Tots, o la immensa majoria, hi estàvem conformes amb l'establiment de la República. El que no podem acceptar és que unes dotzenes de senyors es creguin que la República és per a llur ús exclusiu i per a llurs familiars. El que no acceptarem mai és que uns senyors radicals de pega, que es giren d'esquena al món civilitzat conculcant la llibertat i les virtuts polítiques, es creguin amos absoluts d'un règim de govern, que hauria de ser de tots els ciutadans i no d'uns quants audaciosos, que pretenen imposar-nos llur criteri sectari i intolerant.

Totes aquestes disquisicions ens vénen a la ment en examinar el que passa pel món, mirant des del balcó del progrés i la cultura vertadera, de la tolerància i el respecte que els homes ens devem, el mateix que els pobles que volen passar per civilitzats, però, estem segurs que el dia en què els nostres radicals tinguin l'elegància de voler veure i conèixer el que passa lluny de casa nostra, ja no seran radicals i extremistes, com ho són ara, sinó que els seus radicalismes i extremismes els aportaran a la nostra causa clerical, que al capdavant, és i serà sempre l'única que triomfarà arreu del món, per tots els segles dels segles i en totes les latituds on hi hagi homes.

Diem tot això, en pensar en el trasbals del règim escolar d'Espanya, comparant-lo amb les dificultats aparegudes en el règim escolar del Japó, on, atenent l'increment de la immoralitat i de l'esperit de rebeldia, com fruit del laïcisme en l'educació, el Ministre d'Instrucció Pública a Tokio, fa poc que envià al Visitador Apostòlic, *en forma oficial*, el següent Ofici:

"Fins aquí la política d'aquest Ministeri s'orienta envers el materialisme, però, tots hem de confessar els deplorables resultats; la decadència espantosa de la moralitat pública i privada i la floració del comunisme són, en aquests temps, símptomes greus de rebeldies i indisciplina social. Ha arribat, doncs, l'hora de reconèixer que l'ensenyança pública al Japó ha d'espiritualitzar-se. Per a aquest fi la col·laboració dels educadors religiosos ens és absolutament necessària i aquesta col·laboració ha d'ésser per mitjà dels missioners, que és el que jo sollicito.

"Els principis de la Religió Catòlica han d'informar, d'avui en endavant, l'educació de la joventut escolar, o del contrari, obrirem les portes de bat a bat al perill roig més terrible".

És que al Japó, els ministres, (que comencen per ser persones competents), estudien els problemes nacionals des del punt de vista convenient a la pròpia nacionalitat, i al Japó, com en totes les nacions civilitzades, governades per homes verament civilitzats

políticament, no legislen en el sentit d'afavorir els que estan al *candelero*, perjudicant i perseguint els que són d'un altre ideari o confessió, sinó que es legisla pensant en els beneficis que tal o tal altre sistema poden reportar a la majoria, o a la totalitat dels ciutadans, per als quals cal legislar.

A Espanya no pot passar això. Governen homes cavernaris, els únics cavernaris que de debò existeixen, volent imposar llurs idearis, negant l'exercici de tot dret als altres que pensen de manera diferent, i encara amb la pretensió de voler passar per homes lliures, tolerants i civilitzats.

L'únic que sabem, i sap tothom, del cert, és que tots els successos que a diari es repeteixen a Espanya, els principals protagonistes dels quals mereixen l'execració pública, i que ens tenen en una amargor constant, que avergonyeix tota persona honrada i digna, són promoguts per homes sense entranyes, que roben i maten, i viuen una vida de cràpula, i sabem que cap d'ells no professa la Religió Catòlica, i si *per accidens* ha estat abans catòlic, amb les seves actuacions d'ara nega la seva catolicitat, i està en pugna amb la llei i la doctrina catòlica.

Els mateixos radicals, *quan són autoritats volen manar*. Per a manar hi ha d'haver qui obeeixi, sinó, de què servirà l'autoritat?

Cal, doncs, senyors socialistes, que imiteu el Japó, que vol educar la joventut escolar del seu país en la Religió Catòlica, si voleu ser a temps a evitar les greus rebeldies i indisciplines socials.

Per això els Jesuïtes, que vosaltres heu perseguit, els japonesos els reben i accepten amb els braços oberts.

DE GRAN ACTUALITAT

INSTRUCCIONS PRÀCTIQUES

SOBRE LA

BUTLLA DE LA SANTA CROADA

Llibret de 32 pàgines en les quals es fa història d'aquest gran privilegi explicant-ne l'origen, extensió i diferents classes de Sumaris.

Clara explicació de les gràcies espirituals i temporals que concedeix la Butlla.

Un exemplar: 25 cts.

Carnet setmanal

La malura socialista. — Ningú no podia sospitar mai que Espanya donés a les Corts Constituents un nombre de cent vint diputats, com els que ara constitueixen aquella minoria que els madrilenys anomenen de "cemento" precisament perquè, fora vuit o deu excepcions, forma una massa compacta, sòlida i impenetrable d'on no en surten ni ragen idees de cap mena.

Ells saben una sola cosa: que cal obeir les ordres de la "Casa del Pueblo", de Madrid, i prou. El discórrer per compte propi no s'ha fet per ells; l'intervenir en debats parlamentaris no els preocupa. Si s'anés a les votacions sense debat, encara millor, doncs per a les seves preparacions intel·lectuals el debat no significa res. Ni ells pretenen convèncer els altres — perquè saben que seria inútil — ni esperen que els altres els convencin a ells. A votar, a complir l'ordre que els ve des de fora el Parlament, i ja en tenen prou.

Amb això, cobrar les mil pessetes cada mes i conrear els "enchufes" possibles — que són molts — són gent feliç. ¿I qui els farà deixar a aquesta gent, a aquesta massa de ciment, les posicions adquirides, que molts d'ells saben no han de tornar a ocupar en tots els dies de la seva vida?

I, en canvi, aquest socialisme analfabet, sense il·lustració de cap mena, inculte, és una de les desgràcies d'Espanya. Els únics homes que tenen ja els coneixem: Prieto, la gestió del qual a Hisenda recordarem amb esglai tots els ciutadans (excepte el senyor Carner, perquè porta camí cap a altres actuacions pitjors); Largo Caballero, home perillós per la seva tenacitat i per la seva ignorància enciclopèdica; Ferran de los Ríos, el ministre erasmista, preocupat pel divorci, pels cementiris secularitzats i que ha fet un tristíssim paper a Justícia, doncs no ha tocat cap problema fonamental ni n'ha resolt cap dels que hi ha pendents, que són infinits; i Besteiro, l'únic, que passa bastant bé per la presidència, puix en terra de cecs...

Es de creure que els cent vint diputats restaran reduïts a uns trenta en una Cambra pròxima. D'altra manera, pobra Espanya, conill d'Indies per als assaigs analfabets d'aquesta gent que no sap res de res... fora dels seus quatre principis doctrinals que, per altra banda, no encerten a enquadrar dins les nostres realitats.

I no parlem de l'aspecte moral de l'assumpte en matèria de duplicar i triplicar càrrecs. D'això no en podem parlar des de Catalunya, doncs, dissortadament, aquí... l'Esquerra els dona quinze i ratlla! Hi ha diputat que es duplica, es triplica en càrrecs, cobra els sous respectius i encara li queda temps per ocupar al Liceu llotges i seients per compte de la Generalitat...

Els pobres i En Macià. — Han esdevingut ja un tòpic la defensa i l'empar dels obrers pobres per part d'En Macià.

No pot parlar davant els periodistes — i això que ho fa tan poc com pot, doncs, pobre senyor, cada vegada provoca un conflicte — que no tracti de la ne-

cessitat de sanatoris, preventoris, llocs de repòs, etc., per als obrers i per a les classes desvalgudes. Constantment se'n compadeix i constantment els afalaga.

I nosaltres demanem: ¿quan la Generalitat havia degut més diners dels que ara deu a les cases de Beneficència de Barcelona? Fa poc temps que el deute arribava a un milió i mig de pessetes. ¿Com el senyor Macià no fa que es paguin aquests diners enlloc d'entonar tants cants per a compadir-se dels humils i necessitats?

¿I quan el poble havia arribat a veure com ara que els Consellers de la Generalitat — molts dels quals a la vegada tenen altres càrrecs — cobressin divuit mil pessetes cada any... mentre les cases de Caritat no cobren? ¿Quan el poble havia vist que haguessin d'ésser desallotjades institucions de cultura, com la mateixa Escola de Bibliotecàries, per a inquirir a la Casa dels Canonges la persona del President, President que sempre havia viscut a Barcelona en una casa particular, que es pagava de la seva butxaca?

Després de posar-se tan bé els dirigents ¿no és cert que resulta un xic còmica aquesta llàstima dels pobres que no tenen pa ni mitjans per atendre les necessitats més primordials?

Amics del humils, sí; però començant per sacrificar-se personalment per ells i no fent de filàntrop només de paraula i després de posar-se admirablement situats en tots sentits els qui entonen aquells cànctics de llàstima i de compassió.

Mentre moltes cases industrials i de comerç de Barcelona han estat donant quantitats per als obrers sense feina ¿quant han sacrificat del seu sou doble o triple els Consellers de la Generalitat o els que cobren sous semblants a l'Ajuntament? Els diaris no ho han dit, per ara... I encara que sabem que això no remeïria gran cosa, almenys s'hauria donat al poble un bon exemple i la manifestació d'un desig de què el problema no es resol solament amb paraules ben sonants per a que les recullin els diaris i produeixin el seu efecte en un dia d'eleccions.

No sols de pa viu l'home... — Veu's aquí el clam del poble: Senyors del Govern, estem parats. I el Govern contesta: Espereu, ara, que hem de discutir la secularització de cementiris.

Replica el poble: Però és que són molts milers els qui, no tenint treball, no tenen pa. I contesta el Govern: Ara discutim el divorci, espereu encara.

I torna el poble: Han tancat moltes fàbriques i han deixat molts treballadors al carrer, perquè diuen que la pesseta baixa. I contesta el Govern: Ara fem l'ensenyança laica; espereu.

Lerroux. — Per fi, en la plaça de braus de Madrid, ha parlat el senyor Lerroux. El seu discurs era fortament esperat. I cal reconèixer que ha tingut una transcendència enorme i ha marcat, probablement, una fita en la marxa dels esdeveniments polítics.

Però com que a nosaltres no ens escau el fer política, ens hem de referir a aquest discurs únicament en ço que té relació amb la posició dels catòlics davant la vida pública.

Què ha dit En Lerroux? Ha donat notes de respecte a les creences religioses; ha moderat els ímpetus del Lerroux d'altres temps, que tan tristament recordem a Barcelona; ha significat la nota de tolerància i ha allunyat, fins amb repugnància, la idea de persecució religiosa.

Però ha fet dues afirmacions que cal recollir per a que tots coneguem ben clarament la posició del cap radical: primera, que el fet, fet està (i en aquest fet hi entra l'enorme iniquitat de la dissolució dels Jesuïtes i la nacionalització dels llurs béns); i segona, que cal complir la Constitució, ço que equival a dir que s'ha de dictar una llei prohibint l'ensenyança religiosa als Ordes religiosos, la indústria, etc., i la prohibició de tenir béns que no necessitin per a l'exercici de la seva vida, que tan limitada els queda per l'article 26 de la Constitució.

Això no pot satisfer cap catòlic, és evident. Si Lerroux repugna la persecució religiosa ¿com es pot avenir a admetre la persecució, per motius purament religiosos, contra la Companyia de Jesús?; ¿com es pot avenir a aquest article 26, tot ell persecutori? No, no ens hem d'enganyar; el pensament de Lerroux no pot mai satisfer la nostra consciència d'homes de dreta amb la iníqua teoria dels fets consumats. Cal reparar la injustícia comesa o no podem viure en pau amb En Lerroux.

A més ¿qui ha donat notes anticatòliques més fortes que el senyor Guerra del Río a les Corts, per exemple? ¿Qui ha donat notes anticatòliques més radicals que la minoria radical a l'Ajuntament de Barcelona?

Cal una política clara i cordial, diu Lerroux. I cal, abans de demanar la confiança de la gent d'ordre que sent el dret i sap que l'ordre es fonamenta no sols en les baionetes sinó en la satisfacció espiritual de tots els ciutadans, rectificar les injustícies comeses i fer desaparèixer de les lleis les que incloguin.

I això no deriva, certament, del discurs de Lerroux. Podrà aquest defensar interessos materials; però els nostres interessos primordials, els de l'esperit, atropellats per les Corts actuals, aquests no els defensa Lerroux. Ho ha dit ben clar.

Puig i Cadafalch i Macià. — La setmana passada va donar una conferència, davant nombrós i selecte públic, el senyor Puig i Cadafalch. Una dissertació d'aquest home erudit i clar és sempre una satisfacció per als esperits cultes. I aquesta ho fou més, ja que en veritat constituï una vindicació de l'antiga Mancomunitat, tan forta en els seus ideals com feble en els seus mitjans; tan admirablement portada pels seus dirigents com detestablement és ara portada la Generalitat pels homes que la malmenen.

Però la conferència resultà molt interessant per tal com constituï un conjunt de preguntes, que no

podien ésser contestades, a l'avi Macià. I no és que En Macià no pogués contestar-les per absència material, no. És que tampoc, present, no hauria pogut fer-ho.

Les preguntes pogueren ésser, més o menys, aquestes: ¿Per què amb el temps que fa que subsisteix la Generalitat encara no s'han estructurat, unifiquen-los, els serveis de les Diputacions provincials, que continuen subsistents, a desgrat del nom?; ¿per què no es tenen preparades ponències per a quan vingui l'Estatut?; ¿és que teniu tan poca confiança en el seu adveniment que no prepareu la feina?; ¿per què enganyeu el poble allunyant la solució de tots els problemes per a quan vingui l'Estatut, si sabeu que molts no els podreu pas resoldre llavors, com tampoc ara?; ¿per què heu promès la felicitat universal a base de l'Estatut, si sabeu que amb els mitjans econòmics amb què podrà comptar la Generalitat arribareu tot just a sostenir els serveis provincials tal i com avui es troben i potser a arreglar un xic els de l'Estat, però no més?; ¿i si això és així, aquella caseta i hortet dels treballadors, aquells sanatoris i preventoris, aquelles cases de repòs, on restaran?; ¿no en teniu consciència del que prometen?

I ara que ens digui qualsevol quina resposta es pot donar a aquestes demandes que el vell — però jove intel·lectualment — dirigia al nou — però vell de cap — president.

Llibertat de premsa. — Segons va dir el senyor Azaña en una sessió de les Corts Constituents, a Espanya fruïm llibertat de premsa. Així ho diu la Constitució; i com que les garanties constitucionals no han estat suspeses, d'aquí que la llibertat sigui una cosa, un fet evident.

Tot això teòricament, és clar; perquè pràcticament, fins on arriba la llibertat de premsa que ho digui "El Debate", que fa setmanes que no ha vist la llum pública, per haver dit de les Corts allò que en veu alta en diuen tots els espanyols conscients del moment perquè travessa el nostre país; o que n'ha dit el mateix Lerroux en el seu últim discurs.

La política de Madrid sempre ha estat predominantment verbalista. I així com diuen que hi ha llibertat quan no hi ha suspensió de garanties (substituïda per una llei de defensa de la República), així també ens contenen que en un règim republicà no es pot donar altre fenomen que el de la llibertat de premsa... encara que no publicant-se "El Debate", per ordre del Govern sense apel·lació, es demostrï el contrari.

**JA SOU SUBSCRIPTORS
DE
CATALUNYA SOCIAL?**

MEDITACIONS QUARESMAIS

La pobresa, font d'alegria

PEL P. BRU D'IGUALADA, O. M. CAP.

I

Diu el P. Fèlix: "Quan certes paraules que resumeixen les tendències generals i les pregones aspiracions d'un segle, arriben a ressonar estrepitosament dins de la societat i a senyorejar les multituds, llur força és tan gran, que deuen en llur seguici prosperitats o estralls segons tinguin per intèrpret la veritat o l'error, el sentit de Déu o bé el dels homes."

Tal s'esdevé amb aquesta paraula que ix continuament dels llavis de tothom i resumeix la gran aspiració del nostre segle, la paraula "meu", reveladora d'aquest *amor habendi* del qual ens parla Sant Tomàs i que en català en diem "ganes de tenir".

Per poc que hom reflexioni qui no endevina que la paraula "meu" interpretada divinalment resulta justificadíssima posada en el pregon de nostre ésser, esdevenint, ensems, font perennal de benediccions? La raó és òbvia. Els àngels, éssent purs esperits, els basten les idees, però l'home, compost d'ànima i cos, vivint, encara que transitòriament en aquest món, li cal un fort estímul que el mogui a cercar l'útil i necessari per al sosteniment de la vida, i aquest estímul el troba sortosament en el "meu", en l'*amor habendi*.

Feu la prova: arrabasseu, per una suposició, del cor humà aquestes "ganes de tenir"; priveu a l'home, després d'esmerçar les seves energies en una tasca laboriosa, del goig legítim d'exclamar: "això és meu", "m'ho he guanyat amb la suor del meu front", i, tot d'una, convertireu el món en una fàbrica aturada, car el vapor màgic que ens mou a esmerçar la nostra activitat és les ganes de tenir.

Ofegueu-li aquest instint de possessió, i abocareu un raig d'aigua freda damunt el seu cor, apagant-li tot entusiasme.

Lleveu-li aquest estímul de tenir, i, amb la destrall de la vostra estultesa, causareu tal esvoranc en l'arbre del seu cor, per on passà la saba vigorosa del sacrifici, que mai més no intentarà abnegar-se per cap cosa important.

Reconeixem-ho; la paraula "meu", les ganes de tenir, tal com Déu les infongué en el nostre cor, són imprescindibles.

Però què direm quan aquest "meu", o *amor habendi*, té per intèrpret el sentit humà, ço és, l'apassionament? Tot estrall ve en son seguici.

D'ell neix l'avarícia que torna l'home cruel i insuportable; d'ell en provenen el furt, l'estafa i tota mena d'injustícies; ell és sementer de discòrdies fraternals; i promovedor de tot litigi, segons l'Apòstol Sant Jaume: "D'on s'originen aquestes lluites i litigis entre vosaltres? Per ventura no és això? de vostre concupiscències que militen en vostres membres?"

Diu Sant Joan Crisòstom, referent al "meu" i al "teu": "Si es traguessin aquestes dues paraules, — en el sentit egoista — es viuria seguríssimament."

Això comprova que: "L'home mai roman en un mateix estat", com diu Job, sempre va pels extrems i

els extrems són viciosos i el vici no porta més que inquietud.

Cal, doncs, mostrar al nostre segle febrós de goig, que aquest no es troba en la possessió desmesurada del material. L'únic camí per a trobar-lo és la pobresa d'esperit.

Quant més l'home treballa en la labor preadíssima d'aquest desposseïment espiritual, fins a exclamar amb l'Apòstol: "Tot ho considero escombrins per tal de posseir el Crist", i amb el Profeta: "Què hi ha per a mi en el cel? Què haig de voler en la terra fora de Vós, o Déu de mon cor, que sou ma porció, heretatge etern?", més frueix d'alegria veritable.

* * *

Anem, a provar-ho.

Jesús, com de costum, havia passat la nit a la muntanya, "en conversa amorosa amb son Pare Celestial", de la qual davallà quan clarejava el dia.

En ésser a mitja davallada s'aturà per a predicar el "Serimó de les benaurances".

No és en el desert abrusador, allà a la falda de la muntanya d'Horeb tota fumejant i il·luminada amb la claror paorosa del llamp on la veu de Déu ressonà esfereïdora per entremig de feréstecs rocams. És al mig d'un paisatge encisador que s'escap per les rodalies de Genezaret, on el Mestre de la Humanitat seu damunt la flonja catifa d'herbatge que per allà creix. És cabalment en aquest indret on les roques formen un cercle natural de seients, amb graderia que apar vulguin marcar el lloc d'una gran assemblea. Jesús es col·locà en el centre, els Apòstols a l'entorn del Mestre i sota, la nombrosa multitud, esperant àvidament copsar les ensenyances plenes de vida i esperit que brollen dels seus llavis divinals.

Diu el sagrat Evangelí "que havia vingut gent de tots els indrets, de la Galilea, de la Judea, de Jerusalem, de la Decàpolis, de les regions de més enllà del Jordà, de la Idumea, del país de Tir i Sidon i del litoral de la Mediterrània".

Aleshores fou, segons expressió solemnia de Sant Mateu, quan el Senyor obrí la boca, i començà d'ensenyar-nos la paraula evangèlica.

Aquella paraula, qui ho diria!, anà tot seguit a entaular la qüestió magna que ha torturat els filòsofs de tots els temps, car és una qüestió que afecta a les intimitats de la Humanitat desvalguda: la felicitat.

Els poetes de totes les edats l'havien cantada. Feia poc que Roma havia oït el clàssic *Beatus* del més exquisit dels seus poetes. Era la benaurança del feble epicur cantant de cansat la moderació dels desigs i la mediocritat de la fortuna, migrada felicitat, de la qual es forjarà més tard el naturalisme del segle XVII.

Molt abans que Horaci, el Profeta David havia cantat la felicitat d'una manera més enlairada. *Beatus vir qui timet Dominum*, benaurat el qui tem el Senyor. Era la joia dins la justícia, filla del temor de Déu "i recompensada pel poder del just, per la seva memòria, pels seus béns, abundància de gràcies i nom

etern". Tal és el salm que podríem anomenar de la felicitat. Fins llavors era doctrina coneguda que el savi i el ric podien ésser feliços.

L'atreuiment era que es gosés d'anomenar joiosos els pobres i tots els qui de llur vida fessin de la pobresa un veritable culte. Qui s'arriscarà a publicar semblant doctrina?

Jesús era l'únic que ho podia dir, el qual féu oir per primera vegada aquesta paraula trasbalsadora: "Benaurats els pobres d'esperit perquè d'ells és el regne dels cels", incloent sota aquesta màxima atrevidíssima aquells qui són pobres no solament de fet, sinó de cor, amb esperit de resignació i abnegació que els enlaira per damunt dels béns de la terra si els posseeixen, o per damunt del desig, de l'ambició dels mateixos, cas de sentir-ne la fretura.

Talment, els pobres d'esperit són feliçíssims. Hom pregunta per la causa de llur jubilació, i aquesta rau en la llibertat omnímoda que frueixen. Anem a veure-ho.

* * *

Hi ha paraules relacionades amb l'home que feixen desplaentment les nostres orelles. Són les paraules: cadena, lligadura, grillons, etc...

Motiva aquesta desplaença el fet que són sinònims d'esclavatge, i l'home ha estat creat per a la llibertat.

Escaurà retreure una impressió desagradable de ma infantesa.

Era costum, a Igualada, en els solemnes dies de Dijous i Divendres Sant, mentre Jesús-Hòstia romania tancat en l'Urna sacra, treure un pres i portar-lo engrillonat a la plaça propera a l'establiment penitenciari per on s'escorria la multitud dels fidels que, pietosa i reverent, anava a visitar els Monuments.

Era amb el fi caritatiu de recollir almoines per atendre les necessitats dels presos desvalguts.

En passar per aquell indret, acompanyat de la meua estimada mare, i veure aquell pres que, degut als grillons que duia, difícilment i penosa s'atansava per a demanar-li caritat; era tal la compassió que em feia, que a penes si podia resistir la visió de tan llas-timós espectacle.

I bé; si tan desagradós és veure un home lligat físicament, qui expressarà la llàstima que produeix un home esclavitzat moralment?

No hi ha visió més pura, joiosa, inefable i reconfortadora que la d'un home verament lliure. És la visió d'un ésser gran que frueix immensament vivint de la seva pròpia grandesa.

La raó és òbvia. Si "tot do òptim ve de Déu", i, el que ve de les seves mans divinals, és inspirat en l'amor i l'amor sempre és joios, què serà la fruïció veritable d'aquest do preadíssim de la llibertat, la qual, segons frase d'un autor espanyol, "és l'obra mestra de la creació, i el més portentós dels portents divinals"?

Qui expressarà el contentament que dona la possessió d'aquest do que, segons el P. Lacordaire, "és més ample que tot imperi, més poderós que tot Cèsar, més pregon que tot abisme"; d'aquest do que si no és l'infinit per la substància, és l'infinit pels seus desigs; d'aquest do sense el qual l'ordre moral, que és on l'home es treballa el seu perfeccionament i la seva grandesa, no existiria de cap manera; d'aquest do que és el ressort principal de les nostres ac-

cions; d'aquest do que sense ell el món seria un mecanisme; d'aquest do finalment, pel qual l'home pronuncia aquest mot formidable, semiomnipotent: *jo vull*, mot, el més rar que hi ha al món, encara que sia l'usat més freqüentment, però, que quan l'home per a la llibertat en té el secret terrible, encara que sigui pobre, no triga a veure's encimbellat per damunt de tots els homes?

Aquest és el goig provinent de la llibertat que frueixen els veritables pobres d'esperit. Gosen perquè són llibèrrims.

Basta saber la definició que de la llibertat moral dona el P. Fèlix. Diu així: "Llibertat és el moviment sense traves de la nostra voluntat dins el camp espaiós del bé."

I, quin és el secret per a no tenir traves? No viure donat a res d'aquest món, car l'home que es dona o apassiona per una cosa, se'n torna esclau.

"Qui fa el pecat, es fa esclau del pecat" digué Jesucrist.

El P. Lacordaire, definint el que és una passió, diu: "És una necessitat vivament sentida, un atractiu invencible que ens mena devés un objecte per fer de la nostra vida la seva i de la seva la nostra."

I bé; qui no veu sota aquestes paraules la faç imperant, dominadora i fastigosa de l'esclavitud?

Resulta, doncs, que el qui s'apassiona per l'or, se'n fa esclau, però esclau per excel·lència, car el seu esclavatge és més abjecte que tots els altres, perquè no serveix un home, sinó una cosa, un troç de metall. Prefereix viure misèrrimament, privar-se àdhuc del més indispensable per a la vida, ans de gastar ni una moneda d'aquelles que amb delectació febroso compta i recompta diàriament.

L'Esperit Sant senyala l'abjecció d'aquest esclavatge dient: "No hi ha en el món cosa més iniqua que amar apassionadament el diner."

Inversament s'esdevé amb els pobres d'esperit. La pobresa evangèlica trenca, esmicola les cadenes d'aquesta esclavitud abominable, mil voltes més ignominiosa que l'esclavitud d'Egipte.

Els pobres d'esperit esdevenen llibèrrims i contents perquè amb llur desprendiment es fan superiors al món, amos i senyors del món, car no són ells els dominats, sinó els dominadors, puix dominen el terrenal amb el domini més gran amb què pot obrar l'home, que és amb el domini de si mateix, com succeí a Nostre Pare Sant Francesc, el qual mentre està adherit amb Crist en la creu, sota els seus peus, amb dominadora actitud hi té el món, i el que més esclavitzava en el món, que és la riquesa.

Els pobres d'esperit esdevenen llibèrrims i contents, perquè són d'aquells que, imitant el Profeta, diuen enèrgica i resoltament: "La nostra ànima en les nostres mans sempre." No la donarem mai a ningú ni ens la vendrem per ningú.

Res d'aquest món no serà capaç d'arrabassar-nos-la. La servarem sencera per a fer-ne generosa ofrena a Aquell al qual pertany i la pot fer contenta: car, diu Sant Agustí: "És ella de dignitat tan enlairada que cap bé, llevat del Bé infinit, no pot donar-li satisfacció completa."

Volem donar-la-hi tota perquè se'n serveixi segons el seu beneplàcit, car, servir Déu és regnar, amb el règim més pacífic i ennoblidor.

(Seguirà)

Bulletí d'ACCIÓ POPULAR

Bases de la Comissió de Propagandistes

La Comissió de Propagandistes té per objecte cuidar de la propaganda oral de l'ideari i de la organització d'ACCIÓ POPULAR.

Se'n pot formar part: a) essent orador de la Comissió esmentada; b) fent de cronista dels actes; c) acompanyant en l'auto propi els oradors; d) protegint-la econòmicament.

Per a la *formació dels oradors*, la Comissió organitzarà reunions de propagandistes en les quals: a) es donaran conferències sobre els temes a tractar; b) es conversarà sobre els dits temes; c) s'entrenaran els oradors. A més facilitarà fitxes bibliogràfiques de les matèries que demanin els oradors.

Per a l'*organització dels propagandistes*, la Comissió farà un fitxer on constin els noms, adreça, telèfon, propietat d'auto, especialitats subjectives de l'orador (conferenciants o de mitings), classes de temes que prefereixi, temps lliures (dies, hores, etc.) i altres observacions que es creguin adients.

L'orador serà avisat amb vuit dies almenys d'anticipació (si és possible), per escrit i amb les dades concretes de lloc, dia, hora i classe d'acte a què se'l convida.

L'orador dirà per escrit, tan aviat com li sigui possible, la seva conformitat o disconformitat a l'invitació que se li faci.

Després de l'acte, l'orador comunicarà a la Comissió permanent les observacions que cregui pertinents, relatives al mateix acte, companys de propaganda, etcètera.

En la mateixa forma es convidarà el cronista i l'acompanyant, que també hauran de respondre de la mateixa manera.

El cronista lliurarà a la Comissió permanent, en les 24 hores després de l'acte, una ressenya d'ell per a publicar a la premsa.

Els propagandistes formaran part de la Comissió amb consciència de llur greu responsabilitat, tant en ço que es refereix a la participació en els actes, com en l'actuació que hi desenrotllin. Els propagandistes tindran dret a percebre dels organitzadors de l'acte l'import de les despeses i a més el 20 per 100, el qual lliuraran a la Comissió permanent. Si els fossin oferts honoraris, podran acceptar-los, però hauran de lliurar-los així mateix a la Comissió permanent per tal que aquesta els distribueixi per parts iguals entre els que prengueren part en l'acte.

Per a l'*organització dels actes*, els interessats demanaran per escrit en fulles *ad hoc* els oradors que necessitin, detallant el lloc, dia, hora, classe d'acte, preferència d'oradors, etc., i ho faran almenys deu dies a l'avançada. Se'ls respondrà per la Comissió permanent, per escrit, tan aviat com sigui possible.

Els organitzadors responen de les despeses de desplaçament dels propagandistes, ço és, viatges en segona classe, estatge, etc., més un 20 per 100 de les dites despeses per a fons de la Comissió. Les susdites despeses, juntament amb qualsevol donatiu que en concepte d'honoraris vulguin fer als oradors, hauran de lliurar-se al cronista, qui és el representant de la Comissió permanent, en l'aspecte econòmic.

Per al tràmit de tots els afers, hi haurà una *Comissió permanent* que constarà almenys de deu mem-

bres, els quals es distribuïran els dies de la setmana, de manera que dos d'ells cada dia feiner estiguin de set a dos quarts de nou del vespre en el local d'ACCIÓ POPULAR a disposició de les consultes i conveniències dels organitzadors d'actes: els dos vocals de torn curaran de despatxar tots els afers que els sien encomanats aquell dia, procurant no deixar mai res per als vocals del dia següent.

BLANES

S'ha constituït a Blanes el Comitè provisional, per a la propaganda i organització de la Delegació Local d'ACCIÓ POPULAR. Formen part de l'esmentat Comitè els següents senyors: Don Gregori Tello, obrer; don Josep Mestres, dependent de Banca; don Fèlix Roca, comerciant i comissionista; don Damià Estela, Prev.; don Joan Mulià, obrer, i don Benet Ribas.

També estan organitzant una sèrie de conferències sobre temes de Sociologia cristiana, que prometen ésser molt concorregudes.

REUS

Segons notícies del nostre delegat a Reus, treballen activament en la confecció del cens del catòlics d'aquella comarca, com també per establir delegacions en bon nombre de pobles.

El diumenge prop passat tingueren reunió general per al nomenament de la Junta definitiva, de la qual donarem compte, ajudant Déu, la setmana entrant.

VILASSAR DE MAR

Diuenge passat, dia 14, tingué lloc a Vilassar de Mar, la segona conferència del cicle que ha organitzat Acció Catòlica d'aquella ciutat. Aquesta anà a càrrec del prestigiós orador d'ACCIÓ POPULAR, senyor Joaquim M. de Nadal.

El senyor Nadal, explicà amb verèbola fàcil i elegant, el confusionisme actual plantejat a casa nostra.

Explicà com l'única solució per resoldre els grans problemes actuals, és enarborar la bandera de Crist.

En acabar el conferenciant fou xardorosament aplaudit.

* * *

El diumenge, tindran lloc les següents conferències organitzades per ACCIÓ POPULAR:

A Berga, Gironella i Ametlla de Merola, a càrrec del senyor Joan Bta. Roca Cavall, qui tractarà el tema: "L'ACCIÓ POPULAR i el problema social".

A Vilassar de Mar, parlarà el senyor Joan Gaya, sobre: "Solucions pràctiques del problema social".

El senyor J. Blanch Boés, dissertarà a Mollerusa sobre "El programa i l'organització d'ACCIÓ POPULAR". El mateix orador donarà a Tàrrrega una conferència sobre: "Funció social del capital i la propietat".

El mateix dia a Navarclés, hi haurà una conferència a càrrec del senyor Josep Maria Compte, sobre ACCIÓ POPULAR.

Oficina romànica

(Secció de llengua literària)

CONSULTES

Cons. 67. — És un castellanisme *grosser*, que s'ha-gi de canviar sistemàticament per *groller*? — P. S.

Resp. — 1. La paraula llatina *grossus*, "gros", ha donat en totes les llengües romàniques un derivat amb el sufix *-ARIUS*, que té el sentit de cosa feta de matèria vulgar o poc treballada i, aplicant a persones, de qualitats naturals, morals i maneres poc cultivades i polides. En francès tenen *grossière*, en italià *grossiere*, en portuguès *grosseiro*, en castellà *grosero* i en català *grosser*, molt usat en el parlar clàssic. Vet aquí exemples de tots els sentits de *grosser*, presos d'autors antics catalans:

Nodrida ab vianda *grossera*. (Valter e Griselda.)

Lo meu *grosser* enginy. (Somni.)

Tan *grossers* metges. (Curial e Guelfa.)

Animos, liberal e mes sabut que no *grosser*. (Tirant, I, 349.)

E ab poc treball si cuydarien saber los *grosses* aytant com los subtils. (Eximenis, 1er. del Cristià, 47.)

Homens ydiotes *grossers*. (Recull d'eximphs, II, 179.)

Car son *grossers* e no escolten rahons. (Villena, Vita Christi, II, 182.)

Grosser té de vegades sentit de *gros*:

És un senyor molt alt i *grosser*.

Pèsols, fesols y monjetes y qualsevol altre gènere de grans, aixís mentats com *grossers*. (Cartoixa de Montalegre, 126, 127.)

Aquest sentit de *grosser* donà fonament a anomenar *grossers* els comerciants a l'engròs, com tenim en italià *grossiere* o *grossista*, en aquest sentit, i en francès antic *grossière*. Per evitar confusió en italià usen la paraula *grossolano* més sovint que *grossiere* en el sentit de rudesia, que té també correspondència en el català *grossolà*.

Sobre *grosser* hi ha el nom abstracte *grosseria* i l'adverbi *grosserament*, als quals responen en castellà *groseria* i *grosseramente*, i en portuguès *grosserismo* i *grosseiramente*. En italià, per evitar confusió amb el sentit de qui treballa o ven a l'engròs, tenen *grossolanità* i *grossolanamente* o bé *grossità*, *grossezza*, *grossizia* i *grossamente* en sentit de rudesia; com en francès, per la mateixa raó, fan *grossièreté* per comptes de *grosserie*, però en canvi, tenen *grossièrement*.

Resulta, doncs, que *grosser*, com *grosseria* i *grosserament*, no són cap castellanisme, i poden ésser em-

prats avantatjosament per traduir *rudo*, *rudeza*, *rudamente* castellà, en sentit d'impolidesa, molt millor que l'arcaisme *rude*, amb *rudesia* i *rudament*.

2. Però qui fa la contra a *grosser* és la paraula *groller*, desconeguda del parlar clàssic, i que si fa no fa, té els mateixos sentits i aplicacions que *grosser*. *Groller*, semblant més diferent del castellà que *grosser*, ara s'emporta la preferència, i les paraules *groller*, *grolleria* i *grollerament* omplen totes les places de la producció actual, de vegades potser sense saber qui les usa el significat precís que tenen.

Groller és un derivat de *groll*, que vol dir veruga, desigualtat en la superfície de les coses. *Groller* és, doncs, sinònim de cosa amb grolls, o sense polir encara, en sentit físic, i en sentit moral es pot aplicar a les persones, amb els mateixos significats de *grosser*, és dir, a les qualitats naturals o morals i maneres de dir i presentar-se poc cultivades o polides. A Mallorca d'un fuster de carros i arades en diuen un fuster *grosser* i un fuster *groller* indistintament, i la mateixa substitució fóra possible en aquests altres exemples d'autors renaixents:

N'Agnès és tan *grollera* que no empra torcaboca. (Tomàs Aguiló, Poesies en mallorquí, 187.)

No per a gaudiment d'un bestial desig o de *grollera* curiositat. (Pons Massaveu, Com anàvem dient, 165.)

De faccions mig *grolleres*, mig correctes. (Massó i Torrents, Croquis Pirenencs, 68.)

Ell en sentia encara el palp *groller* i esgarriós. (Ruyra, La Parada, 76.)

Insulta *grollerament* a Nostre Senyor. (Serra Boldú, Calendari Folklòric, 358.)

Els qui no poden tolerar dos sinònims perfectes, o dues variants d'una mateixa paraula sense introduir-hi una diferenciació de significat, es trobaran entrebancats amb aquestes dues paraules *grosser* i *groller*, que coincideixen en significats i usos. Però la sola raó de varietat en l'expressió d'una idea que surt molt sovint, pot justificar la coexistència d'aquestes dues paraules, que de més a més involucren un concepte inicial diferent. *Grosser* ve de *gros* i *groller* de *groll*, i prenen el concepte de rusticitat l'un de la grossària i matèria vulgar que acostuma acompanyar-la, i l'altre de les imperfeccions de la superfície. Recordem els altres sinònims *bast*, *barriar*, *rustec*, etc., que ningú pensarà borrar del Diccionari ni diferenciar sistemàticament, perquè en una gran majoria de casos permeten la mútua substitució.

No és aquí on cal treballar per tal de purificar i dignificar el llenguatge.

El Secretari de Redacció de l'O. R.

AVIS

D'ara endavant la correspondència, els originals d'impremta i les revistes i diaris que tenen canvi amb "**Catalunya Social**" s'han de trametre a la Redacció, instal·lada al carrer Portaferrissa, 13 bis, pral., domicili d'**ACCIÓ POPULAR**. Pels afers administratius, adreçar-se a Durán i Bas, 11.

FOMENT DE PIETAT

Setmana Santa

*Llibres apropiats per a
les grans solemnitats
litúrgiques d'aquest temps.
Enquadernacions luxoses.*



PREUS ECONÒMICS

*Esgotada ja de temps la primera edició,
Foment de Pietat, responent a les moltes
demandes, ha editat la segona de la*

VIDA DE SANT JOSEP

ESPÒS DE LA VERGE MARIA
(Lectura per a les famílies cristianes)

PER

JOSEP FRASSINETTI, PREV.

Traducció directa de l'original, per Mos-
sèn Llorenç Riber, Mestre en Gai Saber.

Magnífica presentació.

Catorze gravats fora de text.

En rústega 1,50 ptes. Enquadernat 3 ptes.

*Obra indicada per a fer-ne ofrena als bons
amics, especialment per la diada de St. Josep*

**DECLARACIÓ AUTÈNTICA DE VOLER
ESSER ENTERRATS CATÒLICAMENT**

FOMENT DE PIETAT ha editat unes fulles a
posta per ésser omplertes i signades pels qui vul-
guin assegurar el seu enterrament catòlic.

Es recomana que cada persona n'ompli i signi
almenys dues: una que pot guardar-la la família;
altra per ésser entregada a la Parròquia tot seguit
de signada.

Les persones que desitgin fer-ne propaganda les
poden adquirir al preu de 80 cèntims el centenar.

Biblioteca històrica de la Biblioteca Balmes
Sèrie II Vol. 3

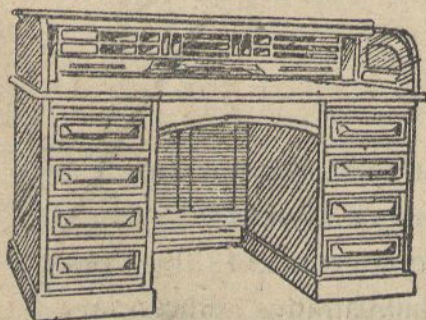
OBRA NOVA

El Priorat de Lladó i les seves filials

per PERE VAYREDA I OLIVAS

Historial de la canonja agustiniana de Santa
Maria de Lladó (Girona) des del segle XI, amb un
apèndix de 74 documents, 1 mapa i 16 làmines
fora de text, i nombrosos gravats.

Preu: 18 pessetes



GRANS TALLERS DE CONSTRUCCIÓ
DE MOBLES PER A OFICINES

ESTIL AMERICÀ

INSTAL·LACIÓ I DECORACIÓ D'ESTABLIMENTS

L. OLIVERA

Despatx i Exposició: PLAÇA TETUAN, 17 - Telèfon 53404 - BARCELONA

Joan BUSQUETS

MESTRE EBENISTA I TAPISSEJ
DECORADOR

MOBLES I OBJECTES
D'ART I DE FANTASIA

AGENCAMENT D'INTERIORS
MODERNS I D'ESTIL



ESTUDI, TALLERS I EXPOSICIÓ:
PASSEIG DE GRÀCIA, 36
TELÈFON 16825
B A R C E L O N A

Companyia Trasatlàntica VAPORS CORREUS ESPANYOLS

Serveis Regulars

RAPID } Espanya-Nova York
DIRECTE } 9 expedicions a l'any
RAPID: Nord d'Espanya a Cuba i Mèxic
16 expedicions a l'any
EXPRESS: Mediterrani i l'Argentina
12 expedicions a l'any
LINIA: Mediterrani, Cuba i Nova York
16 expedicions a l'any
» Mediterrani, Costa Firme i Pacífic
11 expedicions a l'any
» Mediterrani a Fernando Póo
12 expedicions a l'any
» a Filipines
3 expedicions a l'any

Servei tipus Gran Hotel. - T. S. F. - Radio-
telefonía. - Orquestra. - Capella, etc., etc.

Per informes, a les Agències de la Companyia
en els principals ports d'Espanya. A Barcelona
oficines de la Companyia: Plaça Medinaceli, 8.

Ultra
SIMPLEX
ASPIRADOR
PARA EL
POLVO
EL MAS ECONOMICO

CASA ROSICH

RDA. S. PEDRO, 7
PUERTA DEL ANGEL, 25



Demostraciones gratis a domicilio



JA SOU SUBSCRIPTORS
DE
Catalunya Social?



PUBLICITAS

De venda en totes les bones
Farmàcies, a Ptes. 5'00 el flasc

Xarop PUIG

Quan la pluja flagella les finestres i la caiguda de les fulles ens confirma que l'hivern es troba ja entremig nostre, no debem permetre-li qu'ens enterri dins una poltrona com vells xacrosos. Existeix el XAROP PUIG, excel·lent preventiu per a BRONQUITIS, REFREDATS, TOS i totes les afeccions de les vies respiratòries, que son les més castigades durant l'estació d'hivern.

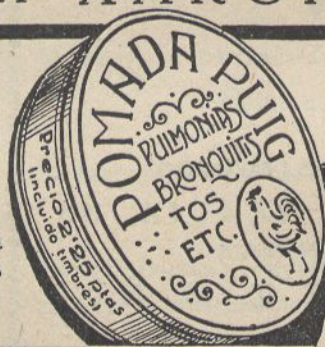
NO VACILI I COMPRI XAROP PUIG

Convè també tenir en compte que la

POMADA PUIG

completa l'acció del XAROP, perquè la seva fórmula conté els productes volàtils de més eficàcia per tractament extern.

Es ven per tot arreu



Acadèmia

Fundada en 1879

Avinguda Portal de l'Àngel, 38

Telèfons 18953-75303 -- Apartat 782

Comerç : Idiomes : Taquí-Mecanografia
Peritatge, Professorat mercantil i Batxillerat

L'Acadèmia Cots col·loca oportunament els seus alumnes dignes i capacitats.

COTS

ATENES A. G. — Provença, 157; Barcelona.

FRANQUEO
CONCERTADO

CATALUNYA SOCIAL
Durán i Bas, 11
BARCELONA